
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

איך לקרוא שירה ולמה - 17230

תאריך עדכון אחרון 15-10-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות עברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דרור בורשטיין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dror.burstein@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ד', בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

ספרי מבוא לשירה רבים מתחילים בתיאור השירה כסוג של כתיבה שיש לו מאפיינים מיוחדים. במקרים רבים הדיון נשאר במישור השיח הטכני של "אמצעים אומנותיים". הדבר דומה לדיון במכונת שיתמקד בצמיגים, במנוע ובתיבת ההילוכים אך לא ידבר כלל על נסיעה, על מסע, על מושג המקום והצורך בשינוי המקום. בקורס זה נציג את השירה מזוויות ראייה אחרות, שאינן עוסקות בפרטים הטכניים של הלשון השירית, אלא בשאלות כמו "מהי שירה", "מה זה להיות משוררת", "מהי השראה", וכדומה. במילים אחרות, נתאר את השירה כדרך חיים יותר מאשר כסוג של טקסט. נקרא מקורות שונים ומגוונים, ובהם מקורות עבריים עתיקים, מחשבת השירה ו"דרך התה" היפנית, מחשבת השירה הסינית הקלאסית, הפסיכולוגיה הארכיטיפית של ג'יימס הילמן, מאמר על השראה מאת זלי גורביץ', וראיונות עם משוררים שערכה הלית ישורון. וכמובן, נקרא שירים בעברית, מתהילים ועד הרולד שימל, ונציע הנחיות לקריאתם.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לחוש או אף להבין את דרך השירה; לקרוא שירה.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. "שירה עוזרת לנו להבין מה יכול לקרות כשאנו שמים לב לחיים שלנו". (פדריג או'טומה)
2. "שירה היא יקום ער": מחשבת השירה הסינית בעקבות דייוויד הינטון וסימון לייס
3. תאומות עם הכול: בעקבות הסרט "פטרסון" ושירת ויליאם קרלוס ויליאמס
4. קול הנשמה: בעקבות ג'יימס הילמן
5. מערה ליד הים; חיבוק המלאך; הנביא המדבר לעצמו: שירה בתרבות העברית העתיקה (מהמקרא ועד הרמב"ם, שלושה שיעורים)
6. "בחיים האלה, המפגש החד-פעמי הזה": שירה ותה ביפן, בעקבות שינקי ובאשו
7. איך לקרוא שיר?
8. קריאה בשירים, רובם קצרים, מן הספרות העברית לדורותיה

חומר חובה לקריאה:

הלית ישורון, איך עשית את זה?
Iain McGilchrist, Ways of Attending
David Hinton, Awakened Cosmos
Dennis Hirota, Wind in the Pines
Simon Leys, Painting and Poetry

חומר לקריאה נוספת:
באתר הקורס

מרכיבי הציון הסופי :
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:
"בתוך צורת האנוש הזאת שלי, העשויה ממאה עצמות ותשעה פתחים, ישנו משהו שאפשר לכוונתו, בהיעדרו של מונח טוב יותר, רוח חשופה לכל רוח. הדבר הזה דומה לבד דק שנקרע ומתעופף במשבי רוח קלים. הדבר הזה שבתוכי פנה לכתיבת שירה לפני שנים רבות, בתחילה לשם שעשוע, ולבסוף כדרך חיים. יש להודות שהיו זמנים בהם הדבר שבתוכי שקע בכזה ייאוש עד שכמעט אמר להניח לשאיפתו. היו זמנים בהם הדבר היה כה נפוח מגאווה עד שהתפאר בניצחונות שווא על אחרים. אמת, מאז שהדבר הזה התחיל לכתוב שירה הוא לא מצא מנוח בתוך עצמו, תמיד היסס בין ספקות. היו זמנים בהם הדבר הזה רצה למצוא ביטחון בשירות הממשל, ובזמנים אחרים – להיווכח בעומק בורותו על ידי הפיכה למלומד; אבל הוא ניצל מזה ומזה בזכות אהבתו שאינה יודעת רוויה לשירה. למען האמת הדבר הזה אינו יודע שום אמנות מלבד אמנות כתיבת השירה, ולכן הוא נאחז בה פחות או יותר באופן עיוור" (מצואו באשוי' 1688)